

BAB I

BUBUKA

1.1 Kasang Tukang

Pangajaran basa di sakola dina hakékatna nyoko kana opat kaparigelan basa. Nyaéta nyarita, ngaregepkeun, maca jeung nulis. Salah sahiji aspék kaparigelan basa nyaéta nulis kaasup anu panghéséna keur siswa di sakola. Ieu hal luyu jeung pamadegan Nurgiyantoro (2001, kc. 296) yén nulis téh mangrupa kamampuh nu leuwih hésé dikawasaan dibandingkeun jeung tilu kamampuh séjén nya éta ngaregepkeun, nyarita, jeung maca. Hal ieu kaharti lantaran dina nulis téh siswa kudu nepikeun eusi haté, pikiran, jeung kahayang dina runtuyan tulisan anu ngéntép seureuh sangkan babari kaharti ku nu macana.

Ku lantaran kaasup aspék kaparigelan basa anu hésé, nepi keun ka nilai peunteun siswa di sakola téh masih handap. Kitu deui anu kapanggih di kelas VII F SMP YAS Bandung nilai siswa rata-rata 73 sedengkeun KKM (Kritéria Katuntasan Minimum) na 75, hartina masih di handap KKM. Padahal nulis téh penting pisan keur kahirupan makéna basa dina komunikasi tulisan. Hadé goréngna tulisan bakal bisa ngagambarkeun tartib henteuna jeung jati diri nu hadé.

Dina pangajaran nulis di sakola aya rupa-rupa hal anu bisa dituliskeun, diantaranya waé pangalaman pribadi. Ku diajar nulis pangalaman pribadi siswa bakal babari ngébréhkeun idéna lantaran nepikeun naon-naon nu kungsi kaalaman ku dirina. Pangajaran nulis pangalaman pribadi geus kaugel dina Kompetensi Inti jeung Kompetensi Dasar nya éta dina Peraturan Gubernur Jawa Barat nomer 69 Tahun 2013, nu eusina ngeunaan pangajaran muatan lokal basa jeung sastra daérah pikeun satuan pendidikan dasar jeung menengah. Pangajaran pangalaman pribadi aya dina kompetensi dasar, *7.4.4 Menyusun dan menanggapi teks PENGALAMAN PRIBADI sesuai dengan kaidah-kaidahnya secara lisan dan tulisan.* (Peraturan Gubernur, 2013, kc. 59).

Pangalaman pribadi mangrupa hiji pangalaman nu kungsi kaalaman ku unggal jalma dina hirupna. Éta pangalaman bisa mangrupa pangalaman anu sedih, bungah atawa pangalaman anu miboga kesan pang éndahna. Pangajaran nulis

pangalaman pribadi di sakola miboga tujuan pikeun ngaronjatkeun kamampuh siswa dina ngébréhkeun ide atawa gagasan nu mangrupa carita tina pangalaman kana wangun tulisan.

Sok sanajan kitu, aya sababaraha masalah dina pangajaran nulis pangalaman pribadi di sakola, di antarana dina néangan ide atawa kekecapannana, kurang ngawasaan kosa kecap lantaran siswa kurang paham kana basa Sunda. Siswa can maham bener hakékat nulis pangalaman, sarta kumaha léngkah-léngkah nulis pangalaman pribadi. Siswa leuwih mentingkeun panjang pondokna karangan, lain kualitas eusi karanganna. Jaba ti éta bisa jadi kurangna kamampuh siswa dina nulis téh lantaran guru maké pola diajar nu salila ieu dilaksanakeun sipatna masih konvensional, kurangna kamampuh ngalarapkeun sikep pangaweruh, kaparigelan, sarta nulis téh dianggap kagiatan nu ngabosenkeun. Guru basa Sunda kudu rancagé, kudu bisa ngahudang karep siswa sangkan sumanget kana diajar utamana ngaronjatkeun kaparigelan nulis. Luyu jeung pamadegan Syamsu Yusuf, anu nyebutkeun yén guru téh jadi palaku utama dina pamakéan program pendidikan di sakola jeung miboga peran anu strategis dina ngahontal tujuan pendidikan anu dipiharep (Syamsu & Nani, 2011: kc. 139).

Pikeun ngungkulan masalah di luhur, perlu ayana tarékah salah sahijina ngaliwatan modél pangajaran. Modél pangajaran nya éta hiji rarancang nu digunakeun ku guru pikeun ngahontal tujuan pangajaran. Modél pangajaran nu dianggap bisa ngahontal tur ngungkulan masalah nu geus ditataan tadi, nya éta modél pangajaran *Experiential Learning*.

Modél *Experiential Learning* minangka salahsahiji modél pangajaran *inovatif* nya éta pangajaran anu maké pangalaman salaku media diajar sangkan bisa nyiptakeun pangajaran anu kondusif atawa pangajaran lain ngan saukur materi anu sumberna tina buku (Fathurrohman, 2015, kc. 129). Salah sahiji léngkah dina ieu modél nya éta *snhare*, ngalaksanakeun prosés *sharing* atawa tuker pangalaman jeung babaturanna maké gaya masing-masing siswa. Guru méré lolongkrang ka siswa pikeun ngalakukeun kagiatan-kagiatan sacara aktip, sabab pangalaman miboga peran anu penting dina prosés diajar. Modél pangajaran ieu nempatkeun siswa salaku puseur tina kagiatan pangajaran, siswa diajak ilubiung langsung ka lapangan pikeun nyangking pangalaman sarta ngébréhkeun hasil

pangalamanna kana wangun tulisan. Numutkeun Cahyani (2012, kc.174), *Modél Experiential Learning* lain ngan saukur méré pangaweruh ngeunaan konsép-konsép tapi méré pangalaman ka siswana. Éta pangalaman téh mangrupa hiji tatapakan hirup nu bisa disurahan, babandingan, jeung pangaweruh pikeun jalma séjén lamun éta pangalaman dituliskeun. Ngaliwatan ieu modél siswa teu ngan saukur diajar ngeunaan konsép matéri, sabab siswa dilibatkeun langsung dina prosés pangajaran pikeun dijadikeun salaku hiji pangalaman anu mibanda peran aktif nimukeun pasualan anyar dina pangajaran tuluy siswa ngaréngsékeun éta pasualan sacara kreatif, efektif jeung pikaresepeun.

Dumasar kana katerangan di luhur, ébréh yén modél *experiential learning* miboga kaunggulan dina pangajaran nulis. Ari hal-hal anu bisa ditulis rupa-rupa diantaranya waé pangalaman pribadi. Naha modél *experiential learning* luyu upama dipaké dina pangajaran nulis pangalaman pribadi, tangtu masih merlukeun panalungtikan pikeun mikanyaho naha ieu modél bisa dipaké dina nulis pangalaman pribadi atawa sabalikna.

Panalungtikan modél *Experiential Learning* téh geus kungsi dilaksanakeun saméméhna di antarana waé, (1) “*Pengaruh Model Experiential Learning terhadap Keterampilan Menulis Karangan Deskripsi*” (Ana Pratiwi, 2011) dina panalungtikan Ana diguar mgeunaan nulis karangan deskripsi ngagunakeun pangalam siswa sacara langsung anu hasilna bisa ngaronjatkeun kamampuh siswa dina nulis karangan deskripsi. (2) Dian Ludiawati (2011) UPI jurusan Pendidikan Bahasa jeung Sastra Indonesia ngeunaan “*Penerapan Model Experiential Learning dalam Pembelajaran Menulis Teks Berita pada Siswa Kelas VIII SMP Kartika XIX-Bandung*”. (3) Purnami jeung Rohyati (2013) dina jurnal panalungtikanna ngeunaan “*Implementasi Metode Experiential Learning dalam Pengembangan Softskills Mahasiswa yang Menunjang Integrasi Teknologi, Manajemen, dan Bisnis*”.

Eusi tina panalungtikan Ana jeung Dian téh ngulik éféktifitas modél *Experiential Learning* dina pangajaran nulis déskripsi jeung téks berita. Hasilna ngébréhkeun yén modél *Experiential Learning* téh bisa ningkatkeun kamampuh siswa dina nulis. Ari panalungtikan nu Rohyati mah ngébréhkeun yén modél *Experiential Learning* téh bisa mekarkan *softskill* mahasiswa dina téhnologi,

manajemén, jeung bisnis tur dijadikeun salaku *fasilitator* nu bisa mantuan siswa pikeun diajar ngaliwatan naon anu kungsi kaalaman. Ku kituna, ieu métode saluyu jeung prosés pangajaran.

Ieu panalungtikan ogé bakal nguji kaéféktipan modél *Experiential Learning* dina nulis. Ari bahan nu ditulisna nyaéta pangalaman pribadi. Dicokotna nulis pangalaman pribadi téh lantaran bahan tulisanna mangrupa hal-hal nu kungsi kaalaman ku siswa. Dumasar kana katerangan di luhur, ieu panalungtikan ngalarapkeun modél *experiential learning* masih perlu dilaksanakeun. Ku kituna, “Modél *Experiential Learning* dina Pangajaran Nulis Pangalaman Pribadi (Studi Kuasi Ékspérimén ka Siswa Kelas VII F SMP Yayasan Atikan Sunda (YAS) Bandung Taun Ajaran 2016/2017)” dilaksanakeun.

1.2 Idéntifikasi jeung Rumusan Masalah

1.2.1 Idéntifikasi Masalah

Dumasar kana kasang tukang anu diébréhkeun di luhur, katitén aya sababaraha masalah anu karandapan dina ieu panalungtikan. Tina hasil idéntifikasi, kapaluruh yén siswa téh hésé néangan ide atawa kekecapanana, Siswa can maham bener hakékat nulis pangalaman, kumaha léngkah-léngkah nulis pangalaman pribadi. Siswa leuwih mentingkeun panjang pondokna karangan, lain kualitas eusi karanganna. Kamampuh nulis pangalaman pribadi téh bisa diukur ngaliwatan dua katégori, nya éta katégori linguistik jeung katégori non linguistik. Katégori inguistik maluruh ngeunaan naon-naon anu aya patalina jeung katatabasaan, umpamana waé éjahan, struktur kalimah, léngkah-léngkah nulis, jeung diksi, sedengkeun, katégori non linguistik mah naon-naon anu aya di luar katatabasaan, umpana waékualitas eusi, karakteristik eusi, jeung kerapihan tulisan. Sangkan teu lega teuing ambahanana, ieu panalungtikan diwatesan masalahna. Dina katégori linguistik diwatesanan maluruh ngeunaan éjahan, jeung struktur kalimah nulis pangalaman pribadi sedengkeun katégori non linguistik maluruh ngeunaan kualitas lingkup eusi, jeung karapihan tulisan.

Dumasar kana kasang tukang jeung idéntifikasi masalah dina ieu panalungtikan, Modél pangajaran *Experiential Learning* dianggap bisa jadi salah

sahiji modél pikeun ngalatih kamampuh dina pangajaran nulis pangalaman pribadi siswa.

1.2.2 Rumusan Masalah

Dumasar kana idéntifikasi masalah di luhur, masalah dina ieu panalungtikan dirumuskeun jadi tilu pananya, di handap.

- 1) Kumaha kamampuh nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 saméméh dilarapkeun modél pangajaran *Experiential Learning*?
- 2) Kumaha kamampuh nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 sabada dilarapkeun modél pangajaran *Experiential Learning*?
- 3) Naha modél pangajaran *Experiential Learning* bisa ningkatkeun kamampuh nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 ?
- 4) Naha aya béda signifikan antara kamampuh nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 ? saméméh jeung sabada maké modél pangajaran *Experiential Learning*?

1.3 Tujuan Panalungtikan

1.3.1 Tujuan Umum

Tujuan umum nu hayang dihontal dina ieu panalungtikan nya éta pikeun nguji kaéféktifitasan modél pangajaran *Experiential Learning* dina pangajaran nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017.

1.3.2 Tujuan Husus

Dumasar kana masalah anu dirumuskeun di luhur, sacara husus ieu panalungtikan boga tujuan pikeun mikanyaho tur ngadeskripsikeun tilu hal, nyaéta:

- 1) kamampuh siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 dina nulis pangalaman pribadi saméméh dilarapkeun modél pangajaran *Experiential Learning*;
- 2) kamampuh siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 dina nulis pangalaman pribadi sabada dilarapkeun modél pangajaran *Experiential Learning*;
- 3) ningkat henteuna kamampuh nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017 maké modél pangajaran *Experiential Learning*;
- 4) béda signifikan antara kamampuh nulis pangalaman pribadi saméméh jeung sabada maké modél pangajaran *Experiential* siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017.

1.4 Mangpaat Panalungtikan

Ieu panalungtikan dipiharep aya mangpaatna pikeun anu nyusun, masarakat jeung lembaga-lembaga lianna. Dina ieu mangpaat panalungtikan aya dua mangpaat nya éta, mangpaat tioritis jeung mangpaat praktis.

1.4.1 Mangpaat Tioritis

Sacara tioritis mangpaat dina ieu panalungtikan nya éta pikeun ngajembaran tiori pangajaran basa Sunda dina matéri pangajaran nulis, hususna nulis pangalaman pribadi, sarta dipiharep bisa ngeuyeuban deui modél-modél pangajaran anu geus aya sangkan bisa dilarapkeun ku guru dina prosés diajar-ngajar.

1.4.2 Mangpaat Praktis

1) Mangpaat pikeun siswa

Ngaliwatan modél pangajaran, siswa bisa kairut jeung ngamekarkeun motivasi kaaktifanna sarta bakal ngaronjatkeun hasil diajar hususna diajar nulis pangalaman pribadi.

2) Mangpaat pikeun guru

Guru bisa ngamangpaatkeun modél pangajaran “*Experiential Learning*” dina raraga ngokolahkeun hiji pangajaran nulis nu hadé. dijadikeun salaku hiji strategi pikeun nyiptakeun siswa nu aktif, kreatif, sarta kritis sangkan prosés diajar-ngajar bisa lumangsung kalawan lancar.

3) Mangpaat pikeun sakola

Ngaliwatan ieu modél, bisa ngaronjatkeun prestasi sakola jeung ngaronjatkeun kompetensi guru dina ngokolahkeun pangajaran.

4) Mangpaat pikeun nu nalungtik

Pikeun nu nalungtik, bisa dijadikeun motivasi sangkan mampuh nyiptakeun, ngararancang sarta ngamanpaatkeun modél pangajaran nu aya salaku alat pikeun ngamekarkeun pola pangaweruh, pamahaman, sarta ngarahkeun siswa kana bahan ajar anu pikaresepeun.

5) Mangpaat pikeun paélman

Ieu panalungtikan bisa ngeuyeuban pangaweruh ngeunaan modél pangajaran anu bisa dipaké dina pangajaran nulis sangkan leuwih ngirut siswa. Siswa bakal dilatih pikeun ngutarakeun gagasan jeung rasa sacara cerdas tur kreatif.

1.5 Raraga Tulisan

Sistematika dina ieu tulisan nyoko kana lima bab, anu diwincik ieu di handap.

Bab I Bubuka, anu eusina ngawengku kasang tukang masalah, watesan jeung rumusan masalah, tujuan, mangpaat, jeung raraga tulisan.

Bab II Ulikan pustaka, raraga mikir, asumsi, jeung hipotésis, medar tiori-tiori nu patali jeung variabel nu aya dina ieu panalungtikan, nya éta tiori ngeunaan modél pangajaran, tiori ngeunaan nulis, jeung pangalaman pribadi, medar kumaha panalungtikan saméméhna, kumaha kalungguhan tiorina, kumaha raraga mikir, jeung hipotésisna.

Bab III Metode panalungtikan, eusina nya éta sumber data, desain, subjék, prosedur, metode, téknik, instrumén, jeung analisis data

BAB IV Hasil panalungtikan jeung pedaran, anu eusina mangrupa hasil analisis jeung déskripsi ngeunaan modél *Experiential Learning* pikeun pangajaran

nulis pangalaman pribadi siswa kelas VII F SMP YAS Bandung Taun ajaran 2016/2017

BAB V Kacindekan, impilikasi jeung saran, eusina ngeunaan kacindekan hasil panalungtikan, implikasi jeung saran.